

Jo Nesbø

Sânge pe zăpadă

Traducere de Bogdan Perdivară

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactor:
Domnica Drumea

Design și ilustrație copertă: Andrei Gamarț

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Mirela Voicu

Corectură:
Dușa Udrea-Boborel
Irina Mușătoiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NESBØ, JO

Sânge pe zăpadă / Jo Nesbø ; trad. de Bogdan Perdivară. - București :
Editura Trei, 2018
ISBN 978-606-40-0526-7

I. Perdivară, Bogdan (trad.)

821.113.5

Titlul original: Blod på snø
Autor: Jo Nesbø

Copyright © Jo Nesbø, 2015
Published by agreement with Salomonsson Agency

Copyright © Editura Trei, 2018
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-0526-7

Capitolul 1

Zăpada a dansat, o vreme, precum puful de bumbac în lumina becurilor stradale. Fără țintă, incapabilă să decidă dacă vrea să se ridice ori să coboare, lăsându-se purtată de vântul drăcesc, rece ca gheața, ce șuiera dinspre vasta întunecime ce învăluia fiordul Oslo. Se roteau împreună, vânt și zăpadă, se tot învâртеbeau în bezna dintre depozitele de pe cheiuri, închise toate pe timp de noapte. Apoi vântul s-a plictisit și și-a lepădat partenerul de dans lângă zid. Acolo, în jurul pantofilor celui pe care tocmai îl împușcasem în piept și în gât, zăpada uscată, adusă de vijelie, începea deja să se strângă.

De pe poalele cămășii lui, sângele se scurgea în zăpadă. Nu știu, de fapt, prea multe despre zăpadă — sau despre altele, că veni vorba —, însă am citit că acele cristale de zăpadă care se formează când e ger sunt cu totul diferite de zăpada umedă, fulgii mari sau chestia care scrâșnește

sub tălpi. Că forma cristalelor și uscăciunea zăpezii fac hemoglobina din sânge să păstreze acea nuanță de roșu-închis. În orice caz, zăpada de sub el mă ducea cu gândul la o mantie regală de purpură cu guler de hermină, ca în desenele din cărțile de povești pe care mi le citea mama. Îi plăceau basmele și regii. Probabil că de asta mi-a pus numele după un rege.

În ziar apăruse știrea că, dacă gerul ținea așa până la Anul Nou, 1977 avea să fie cel mai rece an de la război încoace și că urma să ni-l amintim drept începutul unei noi ere glaciare, cea pe care oamenii de știință o prevăzuseră de ceva timp. Dar ce știam eu? Știam doar că omul de dinaintea mea avea să moară în scurtă vreme. Nu puteam să mă înșel, din felul în care tremura. Era unul dintre oamenii Pescarului. Nimic personal. Îi spuseseam asta și lui înainte să se prăbușească, lăsând pe zid o dâră de sânge. Dacă e să fiu împușcat vreodată, aș prefera să fie din motive personale. N-o spuseseam ca să-i împiedic fantoma să caute răzbunare — nu cred în stafii. Pur și simplu nu-mi venise altceva în minte. Aș fi putut, firește, să-mi țin gura închisă. Asta și fac de obicei. Așa că trebuie să fi existat un motiv pentru care devenisem deodată așa de vorbăreț. Poate fiindcă nu mai erau decât vreo câteva zile până la Crăciun. Am auzit că oamenii se simt mai

apropiați unii de alții în perioada Crăciunului. Dar ce știu eu?

Crezusem că sângele o să înghețe deasupra stratului de zăpadă și-o să rămână așa. Însă zăpada îl absorbea, îl trăgea sub suprafața ei, îl ascundea de parcă i-ar fi trebuit la ceva. Mi-am imaginat, întorcându-mă spre casă, un om de zăpadă înălțându-se din nămeți, unul cu vinișoare de sânge vizibile pe sub pielea-i palidă de gheață.

Pe drum l-am sunat de la o cabină telefonică pe Daniel Hoffmann, anunțându-l că treaba fusese făcută.

Hoffmann a zis că bine. Fără să pună, ca de obicei, vreo întrebare. Ori ajunsese să aibă încredere în mine pe parcursul celor patru ani de când lucram ca lichidator pentru el, ori chiar nu voia să știe amănunte. Treaba fusese făcută, așa că de ce și-ar fi pierdut vremea un tip ca el cu genul ăsta de lucruri când plătea, de fapt, ca să aibă mai puține probleme? Hoffmann mi-a cerut să mă duc la birou în ziua următoare — anunțându-mă că are o nouă sarcină pentru mine.

— O sarcină nouă? am zis și, preț de o clipă, am simțit că-mi stă inima în loc.

— Da, a spus Hoffmann. Un nou comision de făcut.

— A, în regulă.

Am închis, ușurat. De obicei, nu prea fac altceva în afară de comisioane. Nu pot fi folosit, de fapt, în prea multe scopuri.

Sunt patru lucruri la care nu pot fi folosit. Conducusul unui vehicul după un jaf. Pot să conduc rapid, asta nu-i o problemă. Dar nu pot conduce fără să dau de bănuț și, oricine conduce o mașină cu care o ștergi de la locul faptei, trebuie să fie în stare să le facă pe amândouă. Trebuie să semene cu orice alt vehicul de pe șosea. Eu am reușit să ajung la închisoare, împreună cu alți doi, fiindcă nu sunt în stare să conduc fără să trec neobservat. Gonișem ca un demon, schimbând drumuri forestiere și șosele principale, îmi lăsașem de mult urmăritorii în spate și mai aveam doar câțiva kilometri până la granița cu Suedia. Încetinisem și începusem să circul cu băgare de seamă, atent la reguli, ca un bunic ieșit la o plimbare duminicală. Dar tot ne oprise o patrulă. Ziseseră apoi că n-avuseseră habar că era vorba despre o mașină folosită la un jaf armat și că nu condusesem nici prea repede și nici nu încălcașem vreo regulă de circulație. Ziseseră că *felul* în care conduceam le atrăsese atenția. Nu știu la ce se refereau, dar spuseseră că dădeam de bănuț.

Nu pot fi folosit la jafuri. Am citit că mai bine de jumătate dintre angajații de la băncile care sunt atacate ajung după aceea să aibă probleme psihologice, unii pentru tot restul vieții.

Nu știu de ce, dar bătrânul de la ghișeul poștei, când dădusem buzna înăuntru, păruse foarte grăbit să se aleagă cu probleme psihologice. Fusesse dat peste cap, s-ar părea, doar fiindcă îndreptasem un pic țeava puștii spre el. În ziar, a doua zi, am citit că suferea de probleme psihologice. Nu-i cine știe ce diagnostic, dar, dacă e să nu vrei ceva, atunci probleme psihologice nu-ți trebuie. M-am dus așadar să-l vizitez la spital. Nu m-a recunoscut, firește — folosisem, în incinta oficiului poștal, o mască de Moș Crăciun. (Deghizarea perfectă. Nimeni nu se uită de două ori la niște gagii în costume de Moș Crăciun, cu saci în spate, rupând-o la fugă dintr-un oficiu poștal prin mijlocul mulțimii ieșite la cumpărături de Crăciun.) M-am oprit în ușa salonului și m-am uitat la bătrân. Citea *Lupta de clasă*, ziarul comunist. N-am nimic cu comuniștii, trebuie să spun, ca indivizi. Bine, poate că am ceva. Dar nu *vreau* să am ceva cu ei personal, cred doar că greșesc. M-am simțit deci un pic vinovat când mi-am dat seama că mă simt mai mult ușurat fiindcă omul citea *Lupta de clasă*. Firește însă că e o diferență mare între a te simți un pic vinovat și foarte vinovat. Iar eu mă simțisem *mult* mai bine. M-am oprit totuși din a lua parte la jafuri armate. N-aveam nicio garanție, până la urmă, că următorul traumatizat avea să fie tot comunist.

Și nu pot să am de-a face cu droguri, ăsta-i numărul trei. Nu pot și gata. Nu-i vorba că nu-s în stare să adun bani de la lumea care e datoare angajatorilor mei. Dependenții n-au pe cine să dea vina în afară de ei înșiși plus că, zic eu, oricine ar trebui să plătească pentru greșelile lui și cu asta basta. Problema e mai mult că am o fire slabă, sensibilă, cum mi-a zis mama cândva. Cred că se vedea pe sine însăși în mine. Oricum, sunt nevoit să mă țin departe de droguri. Sunt, ca și ea, genul de persoană care abia așteaptă pe cineva sau ceva căruia să i se supună. Religie, o figură de frate mai mare, un șef. Băutură și droguri. Pe lângă asta, mă descurc prost și cu socotitul, abia dacă pot număra până la zece fără să-mi pierd concentrarea. Chestie care-i cam prostească dacă ai de gând să vinzi droguri ori să colectezi datorii — mi se pare că se înțelege de la sine.

Bun. Acum ultima chestie. Prostituția. Mă râcăie ceva și aici. N-am o problemă cu femeile care-și câștigă bănuții în orice chip au chef și cu ideea că un tip — eu, de pildă — ar trebui să se aleagă cu o treime din parale ca să le țină spatele, lăsându-le să-și vadă nestingherite de munca propriu-zisă. Un proxenet bun își merită toți banii, până la ultima coroană. Problema e că mă îndrăgostesc cât ai bate din palme și-apoi nu mai văd toată povestea ca pe-o afacere. Și nu suport să îmbrâncesc, să lovesc sau să ameninț

femeile, fie că sunt ori nu îndrăgostit de ele. Poate are și asta ceva de-a face cu mama, ce știu eu? Probabil tot de aia nu suport nici să văd că alții bat femei în prezența mea. Mi se pune pata. S-o luăm, de pildă, pe Maria. Surdo-mută, șchioapă de-un picior. Nu știu ce legătură au una cu alta cele două chestii — probabil nimic —, dar am senzația că, odată ce-ai început să tragi cărți proaste, numai cu de-astea o să te alegi. Motiv pentru care, probabil, Maria a ajuns combinată cu un drogangiu idiot. Ăsta avea un nume franțuzesc fițos, Myriel, dar îi datora lui Hoffmann treisprezece mii de coroane pentru droguri. Prima dată o văzusem când Pine, proxenetul-șef al lui Hoffmann, îmi arătase cu degetul o fată într-o haină țesută în casă, cu părul prins în coc, ce părea că abia ieșise dintr-o biserică. Stătea pe trepte în fața la Ridderhallen, plângând, iar Pine mi-a spus că ea urma să-i plătească iubitului ei datoria, cu vârf și îndeșat. Mi-am zis că e mai bine s-o pornească cu chestii mai ușurele, cu făcut labă și din astea. Dar după nici zece secunde a sărit din prima mașină în care intrase și-a rămas încremenită acolo, într-un potop de lacrimi, în vreme ce Pine s-a apucat să urle la ea. Poate că i se părea că, dacă răcnește suficient de tare, fata o să-l audă. Poate că de-acolo mi s-a tras. De la țipăt. Și de la mama. În fine, ceva s-a declanșat în mine și, cu

toate că-mi dădeam seama ce încearcă Pine să-i vâre în cap prin intermediul unor unde sonore extrem de zgomotoase, am ajuns să-l culc la pământ, pe el, propriul meu șef. Apoi am dus-o pe Maria într-un apartament pe care-l știam gol și m-am prezentat la Hoffmann să-l anunț că nu eram bun nici de codoș.

Hoffmann a spus însă — și aici a trebuit să fiu de acord — că nu poate lăsa lumea să scape fără să-și plătească datoriile, fiindcă genul ăsta de chestie ajunge rapid să se extindă și la alți clienți, mai importanți. Așa încât, conștient că Pine și Hoffmann aveau ce aveau cu fata, fiindcă fusese îndeajuns de proastă încât să ia asupra ei datoriile iubitului său, m-am pus pe căutat și am dat de franțuz într-o clădire ocupată ilegal din Fagerborg. Era atât varză de la droguri, cât și lefter, și mi-am dat seama că n-o să pot stoarce de la el niciun bănuț. I-am zis că, dacă se mai apropie de Maria, o să-i vâr nasul în creier. Sincer să fiu, nu cred că-i mai rămăsese mare lucru nici din una, nici din alta. M-am întors deci la Hoffmann, i-am zis că iubitul Mariei reușise să facă rost de ceva bani, i-am înmănat treisprezece mii de coroane și-am zis că, de-acum, socoteam că hăituirea fetei se terminase.

Nu știu dacă Maria se dedase la droguri cât stătuseră împreună, dacă era genul care căuta căi de a se supune cuiva, însă acum, cel puțin, părea

pe uscat. Lucra într-un supermarket mic și din când în când treceam pe-acolo ca să mă conving că-i totul în ordine și că drogangiul de iubit nu apăruse iarăși ca să-i facă țândări viața. Mă asiguram, firește, că nu mă vede, mulțumindu-mă să stau afară, pe întuneric și să mă uit în prăvălia bine luminată urmărind-o cum stă la casă, cum pune cumpărături în pungi și arată cu degetul către unul dintre ceilalți vânzători dacă cineva îi vorbea. Din când în când cu toții avem nevoie, cred, să simțim că suntem demni de părinții noștri. Nu știu cum aş putea fi demn de tata — cred că are mai mult de-a face cu mama. Se pricepea mai bine să aibă grijă de alții decât de ea însăși, lucru care, pe-atunci, cred că mi se părea un soi de ideal. Dumnezeu știe. În orice caz, nu-mi prea trebuiau banii pe care-i făceam de la Hoffmann. Și-atunci, de ce să nu-i ofer o carte decentă unei fete care avusese parte de-o mână atât de proastă?

În fine. Ca să rezum, să spun așa: nu mă pricep să conduc potolit, sunt prea sensibil, mă îndrăgostesc mult prea repede, îmi pierd capul când mă înfurii și stau foarte prost cu aritmetica. Am mai citit una-alta, dar prea multe nu știu, cu siguranță nimic folositor. Și stalactitele cresc mai repede decât sunt eu în stare să scriu.

Așa că la ce să mă folosească, pentru numele lui Dumnezeu, cineva ca Daniel Hoffmann?

Răspunsul este — probabil că v-ați dat seama: pe post de lichidator.

Nu trebuie să conduc mașina, de cele mai multe ori omor genul de tipi care o merită, iar cifrele nu-s chiar așa de greu de ținut minte. Deocamdată, cel puțin.

Sunt două calcule la mijloc.

Pentru început, e unul care ticăie mereu pe fundal: când ajungi, mai exact, la punctul în care știi așa de multe despre șeful tău încât începe să se simtă îngrijorat? Și cum știi când începe să se întrebe dacă nu cumva ar trebui să-l lichideze pe lichidator? Ca păianjenii ăia, văduva neagră. Nu că aș ști mare lucru despre arahnologie sau cum îi zice, dar am impresia că femelele îi lasă pe masculi, mult mai mărunței decât ele, să le reguleze. Apoi, când masculul a terminat și femela nu mai are nevoie de el, îl mănâncă. În *Lumea animalelor 4: Insecte și Păianjeni* de la biblioteca Deichman e o ilustrație cu o văduvă neagră cu pedipalpul sfâșiat al masculului, care la păianjen e un fel de puță, încă atârânănd din organele ei genitale. Și se vede semnul ca o clepsidră sângerie de pe abdomenul femelei. Fiindcă timpul se scurge ca nisipul clepsidrei, mascul de păianjen prăpădit, și trebuie să te încadrezi în timpul care ți-e alocat. Sau, ca să fiu mai precis, trebuie să știi când s-a terminat vizita. Și-apoi s-o ștergi dracului de-acolo cum s-o putea, cu

niște gloanțe în coaste sau mai știu cum — trebuie doar să iei distanță, e singura care te poate salva.

Așa vedeam eu lucrurile. Fă ce-i de făcut, dar nu te apropia prea tare.

Și de asta mă îngrijora atâta, în pizda mă-sii, noua sarcină pe care mi-o dăduse Hoffmann.

Voia să-i lichidez nevasta.

Capitolul 2

— Aș vrea să faci în așa fel încât să pară o spargere, Olav.

— De ce? am întrebat.

— Fiindcă trebuie să pară că-i altceva decât este, Olav. Poliția se supără mereu când sunt uciși civili. Își dau prea multă silință cu ancheta. Și, când o femeie care are un amant e găsită moartă, totul indică spre soțul ei. Lucru care, firește, e justificat în nouăzeci la sută dintre cazuri.

— Șaptezeci și patru la sută, domnule.

— Poftim?

— Am citit undeva, domnule.

În fine, de obicei nu se folosesc formule de politețe în Norvegia, oricât de șefi sau superiori ți-ar fi oamenii. Cu excepția celor din familia regală, firește, cărora trebuie să le spui Altețe Regale. Daniel Hoffmann ar fi preferat, probabil, să i se spună așa. Apelativul ăsta, „domnule“, era o chestie pe care Hoffmann o importase din

Anglia împreună cu mobilierul cu tapițerie de piele, rafturile de cărți din mahon și cărțile îmbrăcate în piele pline de pagini învechite, îngălbenite, și conținând, cel mai probabil, texte clasice englezești. Dar de unde să știu eu, nu recunoșteam pe-acolo decât numele cele mai populare: Dickens, Brontë, Austin. În orice caz, autorii ăia morți făceau ca aerul din biroul lui să fie atât de uscat, încât mereu ajungeam să dau afară vapori de celule pulmonare, când mă apuca tusea, după vizite. Nu știu ce-l fascina pe Hoffmann la Anglia, dar știam că petrecuse o vreme acolo ca student și se întorsese acasă cu o valiză gemând de costume de tweed, plin de ambiție și vorbind o engleză afectată de Oxford cu un pic de accent norvegian. Fără vreo diplomă sau certificat, doar convins că banii sunt totul. Și că, dacă e să ai succes în afaceri, trebuie să te concentrezi asupra piețelor cu competiția cea mai plăpândă. Piață care la acea vreme, în Oslo, însemna prostituția. Cred că analiza lui era destul de simplă. Daniel Hoffmann își dăduse seama că pe o piață dominată de șarlatani, idioți și amatori, chiar și un individ altminteri banal putea ajunge în vârful lanțului trofic. Se punea doar problema să aibă genul de flexibilitate morală necesară pentru recrutarea și trimiterea la produs a fetelor. Și, după ce chibzuisese asupra problemei, Daniel Hoffmann ajunsese la concluzia că era dotat cu o asemenea flexibilitate. Când se extinsese pe piața heroinei,

câțiva ani după aceea, Hoffmann era deja o persoană care se socotea un om de afaceri de succes. Și, de vreme ce piața din Oslo fusese până atunci pe mâna unor fraieri, idioți și amatori, cărora li se adăugau drogații înșiși, iar Hoffmann demonstrase și aici suficientă flexibilitate cât să trimită lumea în iadul narcoticelor, înregistrase un nou succes. Pescarul era singura problemă cu care se confrunta acum Hoffmann. Pescarul era un competitor destul de recent de pe piața heroinei și, se dovedise, nu era defel idiot. Și, cu toate că în Oslo existau destui dependenți cât să le-ajungă la amândoi, fiecare încerca din răspuțeri să-l șteargă pe celălalt de pe fața pământului. De ce? Păi, presupun că niciunul nu venise pe lume cu talentul meu înnăscut într-ale subordonării. Iar lucrurile se cam încurcă atunci când asemenea oameni, care *trebuie* să conducă, *trebuie* să stea pe tron, află că femeile lor nu le-au fost credincioase. Cred că toți Daniel Hoffmannii de pe lumea asta ar avea vieți mai simple și mai plăcute dacă ar învăța să se uite în altă parte, ba chiar să accepte, poate, că soțiile lor au mai călcat strâmb o dată, de două ori.

— Mă gândeam la o vacanță de Crăciun, am zis. Să iau pe cineva cu mine și să plec un pic.

— O parteneră de călătorie? Nu știam că ești în relații atât de intime cu cineva, Olav. Țsta-i unul dintre lucrurile care-mi plac la tine, să știi. Că nu ai pe nimeni căruia să-i spui secrete.

A zâmbit și a scuturat scrumul trabucului. Nu m-am supărat — nu voise să mă insulte. Cuvântul „Cohiba“ era imprimat pe banda trabucului. Citisem undeva că la începutul secolului trabucurile erau cele mai obișnuite cadouri de Crăciun în emisfera vestică. Ar fi fost o idee bună? Nici măcar nu știam dacă ea fuma. N-o văzusem să fumeze la muncă, în orice caz.

— Încă n-am întrebat-o, am zis. Dar...

— Îți dau de cinci ori plata obișnuită, a zis Hoffmann. Ca s-o poți duce după aceea pe respectiva persoană într-o vacanță de Crăciun fără sfârșit, dacă vrei.

Am încercat să fac socoteala. Dar, cum ziceam, nu-i nimic de capul meu.

— Ai adresa aici, a zis Hoffmann.

Patru ani lucrasem pentru el fără să știu unde locuiește. Dar de ce să fi știut, până la urmă? Nici el nu știa unde stau. Și nici pe soția lui n-o cunoscusem, doar îl auzisem pe Pin vorbind despre cât de bună era și ce bani ar fi făcut de pe urma unei asemenea gagici dacă ar fi scos-o la produs.

— Mare parte din zi e singură în casă, a zis Hoffmann. Mă rog, asta îmi spune mie. Poți s-o faci cum vrei, Olav. Am încredere în tine. Cu cât știu mai puțin, cu atât mai bine. Ai înțeles?

Am încuviințat. Cu cât știu *mai puțin*, mi-am zis.

— Olav?

— Da, domnule, am înțeles.

— Bine.

— Lăsați-mă să mă gândesc la asta până mâine, domnule.

Hoffmann a ridicat una dintre sprâncelele bine pensate. Nu știu eu mare lucru despre evoluție și chestii din astea, dar n-a zis Darwin că sunt doar șase expresii faciale care ilustrează emoțiile umane? Nu știam dacă Hoffmann era dotat cu cele șase emoții umane, dar cred că spera ca, prin ridicatul sprâncenei, să comunice — spre deosebire de ce-ar fi avut de transmis prin căscatul gurii — o oarecare iritare combinată cu reflecție și inteligență.

— Tocmai ți-am dat toate detaliile, Olav. Și acum, după ce-am făcut asta, te gândești să *refuzi*?

Amenințarea era voalată. Sau nu, dacă așa ar fi stat lucrurile, probabil că nici nu m-aș fi prins. Sunt afon complet când vine vorba de nuanțe și subtexte în ceea ce spun oamenii. Putem deci presupune că amenințarea era destul de evidentă. Daniel Hoffmann avea ochi albaștri, limpezi și gene negre. Dacă ar fi fost femeie, aș fi zis că-i machiat. Nici nu știu ce mi-a venit cu asta, n-are a face cu nimic.

— N-am avut timp să reacționez până să-mi spuneți amănuntele, domnule. O să vă dau un răspuns până diseară, e în regulă așa, domnule?

S-a uitat la mine. A suflat fumul în direcția mea. Am rămas așa, cu mâinile în poală. Strângând între degete cozorocul șepcii de muncitor pe care n-o aveam de fapt.

— La șase, a zis. Atunci plec de la birou.

Am dat aprobator din cap.

Cum mergeam așa pe străzi, prin viscol, s-a și făcut ora patru și bezna s-a înstăpânit iarăși peste oraș, după doar câteva ore de lumină verzuie. Vântul încă bătea cu putere și din ungherele întunecoase se auzea un șuier neliniștitor. Dar, cum am zis, nu cred în stafii.

Zăpada scrâșnea sub tălpile bocancilor mei ca niște cotoare de cărți vechi și prăfuite frângându-se. Chibzuiam. Încerc, de obicei, să evit asta. Nu este o zonă în care se întrevede vreo îmbunătățire odată cu repetiția, iar experiența m-a învățat că arareori duce spre ceva bun. Dar mă întorsesem la prima dintre cele două socoteli ale mele. Lichidarea în sine ar fi trebuit să fie în regulă. Sincer vorbind, mai ușoară decât altele. Iar faptul că ea urma să moară era în regulă și el: cum am zis, cred că noi toți, femei și bărbați, trebuie să acceptăm consecințele greșelilor noastre. Mai mult mă preocupa ce avea să se întâmple după aceea, când aveam să fiu tipul care a lichidat-o pe nevasta lui Daniel Hoffmann. Omul care știa totul și care avea puterea de a stabili viitorul lui